

برای دیدن پاسخ آزمون غیرمضوری به صفحه‌ی ششمی خود در قسمت دریافت کارنامه در سایت کانون به آدرس www.kanoon.ir مراجعه نمائید و از منوی سمت راست گزینه‌ی آزمون غیرمضوری را انتخاب کنید.

فهرست آزمون غیرمضوری (۳ آذر یازدهم انسانی ۹۶)

- ۳ علوم و فنون ادبی (۲)
- ۴ تاریخ (۲)
- ۵ جغرافیا (۲)
- ۶ جامعه‌شناسی (۲)
- ۸ فلسفه
- ۹ روان‌شناسی

گروه فنی و تولید

مدیر گروه	لیلا فیروزی
مسئول دفترچه	حبیبه محبی
حروف‌نگاری و صفحه‌آرایی	مهشید ابوالحسنی
مدیر واحد مستندسازی و مطابقت با مصوبات	مریم صالحی مسئول دفترچه: زهره قموشی
نظارت چاپ	حمید عباسی

علوم و فنون ادبی (۲)

صفحه‌ی ۱۲ تا ۴۳

- ۱- کانون فرهنگی ایران در زمان حمله مغولان چه شهری بود و مداح جلال الدین خوارزمشاه که به دست مغولان کشته شد، چه کسی بود؟
(۱) خراسان - نجم‌الدین کبری (۲) خراسان - کمال‌الدین اسماعیل (۳) شیراز - نجم‌الدین کبری (۴) شیراز - کمال‌الدین اسماعیل
- ۲- عبارت زیر در مورد کدام شاعر است؟
«شاعر خوش ذوق و آگاهی است که نکته‌یابی و انتقادهای ظریف اجتماعی او معروف است. شاعری که ناملایمات اوضاع آشفته روزگار خود را برنمی‌تافت و تزویر و ریاکاری حاکمان را در آثارش به تصویر می‌کشید.»
(۱) عبید زاکانی (۲) حافظ (۳) سعدی (۴) خواجه‌ی کرمانی
- ۳- به ترتیب نام نویسنده، نوع نثر کتاب و موضوع و محتوای کتاب «مرصاد العباد من المبدأ الی المعاد» در کدام گزینه به درستی آورده شده است؟
(۱) نجم‌الدین رازی - گاهی ساده و گاهی دارای سجع و موازنه - سلوک دین و تربیت نفس انسانی
(۲) نجم دایه - مصنوع و متکلف - سلوک دین و تربیت نفس انسانی
(۳) حمدالله مستوفی - گاهی ساده و گاهی دارای سجع و موازنه - اصول عرفانی
(۴) حمدالله مستوفی - مصنوع و متکلف - اصول عرفانی
- ۴- جاهای خالی زیر به ترتیب با کدام گزینه پر می‌شود؟
... اشعارش را «همه بیت‌الغزل معرفت» دانسته است.
- کتابی که در شرح ظهور چنگیز، احوال و فتوحات او، تاریخ خوارزمشاهیان، فتح قلعه‌های اسماعیلیه و حکومت جانشینان حسن صباح نوشته شده است، ... نام دارد که از آثار ارزشمند ... محسوب می‌شود.
(۱) حافظ - تاریخ جهانگشا - عطاملک جوینی (۲) سعدی - جامع‌التواریخ - خواجه رشیدالدین فضل‌الله همدانی
(۳) حافظ - جامع‌التواریخ - خواجه رشیدالدین فضل‌الله همدانی (۴) سعدی - تاریخ جهانگشا - عطاملک جوینی
- ۵- با توجه به تاریخ ادبیات قرن نهم کدام یک از گزینه‌های زیر نادرست است؟
(۱) در عهد تیموریان علاوه بر گسترش هنرهایی چون مینیاتور، معماری و تذهیب، تاریخ‌نویسی نیز به همان اسلوب ساده رواج یافت.
(۲) با تمام ویرانگری‌های تیمور، بازماندگان او کم و بیش از فرهنگ ایرانی تأثیر پذیرفتند و ادبیات رونقی بنیادی گرفت.
(۳) در زمان بایسنقر میرزا، هنرمندان، قرآن کریم و شاهنامه فردوسی را به خط خوش نگاشتند و با تصاویری زیبا آراستند.
(۴) شاه نعمت‌الله ولی از شاعران و جلال‌الدین دوانی از نویسندگان این قرن هستند.
- ۶- کدام یک از گزینه‌های زیر خوانش درست مصراع «کی شعر تر انگیزد خاطر که حزین باشد» را نشان می‌دهد؟
(۱) کی شع ر ا ت رن گی زد / خاطر کب / ح زین با شد (۲) کی شع ر / ت ر آن گی زد / خاطر کب / ح زین با شد
(۳) کی شع ر ا ت رن گی زد / خاطر که / ح زین با شد (۴) کی شع ر / ت ر آن گی زد / خاطر که / ح زین با شد
- ۷- در بیت کدام گزینه تشبیه فشرده هم به صورت ترکیبی و هم به صورت غیر ترکیبی وجود دارد؟
(۱) مردان خدا پرده پندار دریدند / یعنی همه جا غیر خدا هیچ ندیدند
(۲) عارض گلگون بنما، دم ز گلستان چه زنی / سنبل مشکین بگشا دسته ریحان چه کنی
(۳) با همه تیر بلا کامده بر دل مرا / از مژه‌ات برنگشت بخت نگون سار من
(۴) سلسله موی دوست حلقه دام بلاست / هر که در این حلقه نیست فارغ از این ماجراست
- ۸- در کدام گزینه آرایه «تشبیه» وجود ندارد؟
(۱) قمری ریخته‌بالم به پناه که روم / تا به کی سرکشی ای سرو خرامان از من
(۲) اشک بیهوده مریز این همه از دیده کلیم / گرد غم را نتوان شست به طوفان از من
(۳) زاهد چو از نماز تو کاری نمی‌رود / هم مستی شبانه و راز و نیاز من
(۴) خیال تو چو درآید به سینۀ عاشق / درون خانۀ تن پر شود چراغ حیات
- ۹- هر یک از جملات زیر به ترتیب به کدام یک از ویژگی‌های نثر در سبک عراقی اشاره می‌کند؟
(الف) تحقیق و تتبع در بین علما و ادیبان سستی یافت.
(ب) زبان عربی در تمام ممالک اسلامی و حتی در میان خود اعراب دچار انحطاط شد.
(ج) به علت کشتن یا متواری ساختن فضلا و نابودی کتابخانه‌ها، از صحت و اتقان مطالب کاسته شد.
(د) در ساخت دستوری جملات نثر سستی و ضعف به وجود آمد.
(۱) فکری - زبانی - ادبی - ادبی (۲) فکری - ادبی - فکری - زبانی (۳) ادبی - فکری - فکری - زبانی (۴) ادبی - ادبی - زبانی - فکری
- ۱۰- قدیمی‌ترین تاریخ نوشته‌شده درباره تیمور ... است و کتاب محاکمة‌اللغتین نوشته ... است.
(۱) ظفرنامه شامی - امیرعلی شیر نوایی (۲) بابرنامه - امیرعلی شیر نوایی
(۳) ظفرنامه شامی - ظهیرالدین بابر (۴) بابرنامه - ظهیرالدین بابر

صفحه ۲ تا ۵۲

تاریخ (۲)

۱۱- عبارت‌های زیر به ترتیب کدام نوع از روش‌های تاریخ‌نگاری هستند؟

- (الف) از اواخر قرن سوم هجری این نوع تاریخ‌نویسی متداول شد.
 (ب) مهم‌ترین ویژگی این تاریخ‌نگاری این بود که تاریخ‌نگاران هیچ‌گونه دخل و تصرفی در روایت‌ها نمی‌کردند.
 (پ) از برجسته‌ترین آثار آنی که به این شیوه تألیف شده است می‌توان به کتاب تجارب‌الامم ابوعلی مسکویه اشاره کرد.
 (۱) روایی - ترکیبی - تحلیلی (۲) ترکیبی - ترکیبی - روایی (۳) روایی - روایی - ترکیبی (۴) ترکیبی - روایی - تحلیلی

۱۲- انگیزه اصلی نویسنده‌گان تاریخ‌های محلی در کدام‌یک از گزینه‌های زیر آمده است؟

- (۱) ارائه کردن گنجینه‌ای از اخبار و اطلاعات بسیار با ارزش از تاریخ اجتماعی و فرهنگی و جغرافیای تاریخی از سرزمین‌هایی که دیده‌اند.
 (۲) ثبت و ضبط رویدادهای تاریخی، بیان ویژگی‌های جغرافیایی و اقتصادی و نگارش زندگی‌نامه مفاخر و مشاهیر محلی
 (۳) ارائه کردن گنجینه‌ای از اخبار و اطلاعات بسیار با ارزش از تاریخ‌های محلی و جغرافیای تاریخی از سرزمین‌هایی که دیده‌اند.
 (۴) ثبت و ضبط رویدادهای تاریخی، بیان ویژگی‌های فرهنگی و اجتماعی و نگارش زندگی‌نامه ادیبان و دانشمندان

۱۳- علت بوجود آمدن تعصب قبیله‌ای اعراب چه بود و به چه دلیلی اندیشه هجرت از مکه به ذهن پیامبر (ص) و مسلمانان راه یافت؟

- (۱) احترام به نسب و روابط خونی و خویشاوندی - با پایان یافتن تحریم اقتصادی و اجتماعی مسلمانان
 (۲) احترام به نسب و روابط خونی و خویشاوندی - با تشدید آزار مشرکان پس از رحلت ابوطالب
 (۳) وابستگی شدید اعراب به قبیله خود - با تشدید آزار مشرکان پس از رحلت ابوطالب
 (۴) وابستگی شدید اعراب به قبیله خود - با پایان یافتن تحریم سیاسی و نظامی مسلمانان
 ۱۴- نتیجه تداوم سیاست تعقیب کاروان‌های تجاری قریش توسط مسلمانان، چه بود و در کدام جنگ مشرکان به موفقیتی نسبی دست یافتند؟
 (۱) صورت گرفتن جنگی بزرگ در جایی موسوم به بدر - احد
 (۲) صورت گرفتن جنگی بزرگ در جایی موسوم به بدر - احزاب
 (۳) تهدید مسیر تجارت مشرکان مکه به شام و کسب غنیمت از آن - احزاب
 (۴) تهدید مسیر تجارت مشرکان مکه به شام و کسب غنیمت از آن - احد

۱۵- کدام‌یک از افراد از نفرات حاضر در سقیفه بنی‌ساعده برای تعیین جانشین رسول خدا نبودند؟

- (۱) عثمان بن عفان (۲) ابوبکر بن ابی قحافه (۳) عمر بن خطاب (۴) ابوعبیده جراح

۱۶- توضیحات مربوط در هر یک از موارد زیر به ترتیب مربوط به کدام خلیفه است؟

- (الف) در اواخر خلافت خود، چندین دسته سپاه را به سوی منطقه شام فرستاد.
 (ب) نحوه توزیع عطایا توسط این خلیفه اگر چه بر پایه مساوات نبود، اما ساده‌زیستی و سخت‌گیری ایشان نسبت به کارگزاران خلافت و بزرگان قریش از ثروت‌اندوزی و تجمل‌گرایی آنان جلوگیری کرد.

- (پ) در دوران این خلیفه، بذل و بخشش‌های فراوانی از بیت‌الامال مسلمانان به افراد مختلف، به‌خصوص خاندان بنی‌امیه صورت گرفت.
 (۱) ابوبکر - ابوبکر - عثمان (۲) عمر - ابوبکر - عثمان (۳) ابوبکر - عمر - عثمان (۴) عمر - عثمان - عمر

۱۷- صحیح یا غلط بودن جمله‌های زیر در کدام‌یک از گزینه‌ها آمده است؟

- مالیات‌های سنگین از دلایل نارضایتی مصریان از حاکمیت امپراتوری روم بر سرزمینشان بود.
 - اختلافات مذهبی و تفاوت‌های قومی و زبانی و فرهنگی که میان توده‌های مردم شام با طبقه حکومتگر رومی وجود داشت سبب شده بود که پایه‌های حاکمیت امپراتوری روم شرقی بر این منطقه سست شود.

- از نظر فرهنگی اعراب مسلمان در فاصله بیش‌تر از ۲۰ سال دو قدرت بزرگ جهان آن روز را شکست دادند.

- (۱) غ - ص - غ (۲) ص - غ - غ (۳) غ - ص - ص (۴) ص - ص - غ

۱۸- با فتح ...، سلطه و نفوذ سیاسی - نظامی امپراتوری روم شرقی در آن سرزمین از بین رفت، ... از خطر هجوم رومیان تا حدودی در امان ماند و زمینه برای پیشروی مسلمانان در دیگر مناطق ... مهیا شد.

- (۱) شام - مصر - آسیا (۲) مصر - شام - آفریقا (۳) شام - مصر - آفریقا (۴) مصر - شام - آسیا

۱۹- کدام‌یک از گزینه‌های زیر در ارتباط با مخالفان و دشمنان حکومت نوپای اسلامی نادرست است؟

- (۱) عبدالله بن ابی در غزه‌های احد و بدر، به همراه یارانش از سپاه اسلام جدا شد و در جنگ شرکت نکرد.
 (۲) تغییر قبله مسلمانان از بیت‌المقدس به سوی مکه، یکی از اقداماتی بود که به فرمان الهی و در پی بهانه‌جویی یهودیان انجام گرفت.
 (۳) پس از هجرت پیامبر و یارانش به مدینه، مشرکان قریش همچنان بزرگ‌ترین و سرسخت‌ترین دشمنان دعوت اسلامی باقی ماندند.
 (۴) در سال‌های سوم و پنجم هجرت، سپاهی بزرگ از جنگجویان قبیله قریش و قبیله‌های هم‌پیمان آن، به قصد جبران شکست بدر و نابودی اسلام راهی مدینه شدند.

۲۰- کدام‌یک از اقدامات زیر از اقدامات خلیفه سوم اموی نیست؟

- (۱) بازگرداندن مروان بن حکم و پدرش به مدینه که توسط پیامبر از مدینه رانده شده بودند.
 (۲) بر سر کار آوردن خویشاوندان اموی خویش و بازگذاشتن دست آنان در اراده امور خلافت
 (۳) تبعید کردن انتقادکنندگانی که به رفتار عثمان و منصوبان وی اعتراض و انتقاد می‌کردند.
 (۴) گردآوردن سپاهی برای مقابله با شورش‌ها و شکست مرتدان و پیامبران دروغین

صفحه‌ی ۲ تا ۴۶

جغرافیا (۲)

۲۱- ایجاد تغییرات شیمیایی در سنگ‌ها توسط باکتری‌های تجزیه‌کننده یا تنفس گیاهان مربوط به کدام نوع هوازدگی است و چند درصد از کره زمین را پوسته تشکیل می‌دهد؟

- (۱) شیمیایی - ۲۹ (۲) زیستی - ۲۹ (۳) زیستی - ۱۹ (۴) شیمیایی - ۱۹

۲۲- تابش خورشید بر روی کدام یک از عناصر آب و هوایی زیر تأثیر نمی‌گذارد و بیش‌ترین تغییرات آب و هوایی هواکره مربوط به کدام لایه است؟

- (۱) بارش و دما - لایه زیرین آن (تروپوسفر) (۲) سرعت و جهت وزش باد - لایه زیرین آن (تروپوسفر)
(۳) فشار و رطوبت - لایه فوقانی آن (وردسپهر) (۴) فشار و جهت وزش باد - لایه فوقانی آن (وردسپهر)

۲۳- کدام گزینه درباره شکل و نوع ناهمواری‌ها نادرست است؟

- (۱) تپه‌ها نسبت به کوه‌ها ارتفاع کمتری دارند اما از نواحی پیرامون خود بلندترند.
(۲) فلات‌ها، سرزمین‌های مرتفع و نسبتاً همواری هستند که در کوهستان‌ها محصور بوده و کناره‌های آن‌ها با شیب تند به نواحی پست متصل می‌شود.
(۳) دشت‌ها از مهم‌ترین اشکال زمین هستند که با وسعت‌های مختلف، در همه قاره‌ها وجود دارند.
(۴) تپه‌ها، بیش از یک‌سوم سطح زمین را پوشانده‌اند و نواحی عمده سکونت، زندگی و فعالیت انسان‌ها را تشکیل می‌دهند.

۲۴- عبارت‌های زیر، هر کدام مربوط به کدام نوع از بارش‌ها هستند؟

- این نوع بارندگی بیشتر در محل جبهه‌ها به وجود می‌آید.

- بارش‌های بهاری بیشتر از این نوع‌اند.

- در این نوع از بارندگی، توده هوا از هوای مجاور خود گرم‌تر می‌شود.

- (۱) بارندگی جبهه‌ای - بارندگی همرفتی - همرفتی (۲) بارندگی جبهه‌ای - همرفتی - کوهستانی
(۳) بارندگی سیکلونی - ناهمواری - ناهمواری (۴) بارندگی ناهمواری - ناهمواری - همرفتی

۲۵- نام آب و هوا و پوشش گیاهی مربوط به علامت آب و هوا **C** و **D** به ترتیب از راست به چپ چگونه است؟

- (۱) بسیار سرد و نامناسب برای رشد گیاه - سرد و مناسب برای جنگل‌های مخروطی سردسیری
(۲) قطبی و نامناسب برای رشد گیاه - استوایی و مناسب برای جنگل‌های بارانی استوایی
(۳) سرد و مناسب جنگل‌های خزان‌دار - معتدل و مناسب برای جنگل‌های مخروطی سردسیری
(۴) سرد و مناسب برای جنگل‌های مخروطی سردسیری - معتدل و مناسب برای جنگل‌های خزان‌دار

۲۶- جغرافی‌دانان برچه اساسی ایران را به ... ناحیه بارشی تقسیم کرده‌اند؟

- (۱) ترکیب ویژگی‌های عمده بارش - ۶ (۲) ترکیب ویژگی‌های آب و هوایی - ۶
(۳) میزان رطوبت و دما - ۷ (۴) میزان رطوبت و بارش‌های فصلی - ۷

۲۷- کدام یک از گزینه‌های زیر درست است؟

- (۱) سرعت هوازدگی در سنگ‌ها متفاوت است برای مثال سنگ‌های کلسیتی از سنگ‌های گرانیتی مقاوم‌ترند.
(۲) اشکال کارستی که مربوط به پدیده‌های فرسایشی چون غارهای طبیعی و چشمه‌های آهکی می‌باشند و مربوط به فرسایش مخلوط معلق آب‌ها می‌باشد.

(۳) العزیزیه واقع در کشور لیبی در سال ۱۹۹۲ به‌عنوان گرم‌ترین منطقه جهان با دمای ۵۸ درجه سانتی‌گراد ثبت شده است.

(۴) علت نامگذاری دره‌های **V** شکل، وسیع بودن و عمیق‌تر بودن آن‌ها می‌باشد.

۲۸- «ساوان» چگونه ناحیه‌ای است و «شهرها، استان‌ها و نواحی سیاسی» چگونه از نواحی مجاور خود متمایز می‌شوند؟

- (۱) یک ناحیه انتقالی بین جنگل‌های مرطوب استوایی و صحرای بزرگ آفریقا است - مرزهای قراردادی
(۲) یک ناحیه انتقالی بین جنگل‌های بارانی استوایی و صحرای بزرگ آفریقا است - مرزهای قراردادی
(۳) یک ناحیه انتقالی بین جنگل‌های مرطوب استوایی و صحرای بزرگ آفریقا است - مرزهای سیاسی
(۴) یک ناحیه انتقالی بین جنگل‌های بارانی استوایی و صحرای بزرگ آفریقا است - مرزهای سیاسی

۲۹- کدام گزینه به عبارت زیر مربوط می‌شود؟

«مهاجرت روستاییان از یک ناحیه یا وقوع خشکسالی، وسعت یک ناحیه کشاورزی را کاهش می‌دهد یا ممکن است به کلی آن ناحیه را به ناحیه‌ای غیرکشاورزی تبدیل کند.»

(۱) معمولاً هر چه از کانون یک ناحیه جغرافیایی دور می‌شویم و به طرف مرزهای آن حرکت می‌کنیم، به تدریج از عوامل همگونی آن ناحیه کاسته می‌شود و سرانجام این عوامل ناپدید می‌گردند.

(۲) نواحی فقط تحت تأثیر روابط معمول انسان‌ها و محیط طبیعی نیستند.

(۳) انسان‌ها با پیشرفت در دانش و تولید ابزار و فناوری بر محیط‌های طبیعی غلبه کرده و این محیط‌ها را در اختیار گرفته‌اند.

(۴) در اثر فعالیت‌های انسانی یا عوامل طبیعی ممکن است، ویژگی‌های خاص یک ناحیه از بین برود و وسعت آن کم یا زیاد شود.

۳۰- علل ایجاد بیابان تکه تکه ماکان چیست و میزان بارندگی سالانه ناحیه نیمه‌بیابانی چند میلی‌متر است؟

(۱) دوری از منابع رطوبت و شکل و جهت ناهمواری‌ها - ۱۰۰ - ۵۰ mm

(۲) دوری از منابع رطوبت و شکل و جهت ناهمواری‌ها - ۲۵۰ - ۱۰۰ mm

(۳) استقرار مرکز پرفشار جنب استوایی - کم‌تر از ۵۰ mm

(۴) استقرار مرکز پرفشار جنب استوایی - ۲۵۰ - ۱۰۰ mm

صفحه‌ی ۳ تا ۴۵

جامعه‌شناسی (۲)

ویژگی	انواع سکولار
نفی ابعاد غیرمادی جهان هستی	الف
علت پیدایش نهضت‌های جدید دینی	ب
رفتار فرعون و خدایان مصر	ج

۳۱- کدام گزینه جدول زیر را تکمیل می‌کند؟ (به ترتیب)

- ۱) سکولاریسم پنهان - سکولاریسم آشکار - سکولاریسم پنهان
- ۲) سکولاریسم آشکار - سکولاریسم پنهان - سکولاریسم آشکار
- ۳) سکولاریسم پنهان - سکولاریسم آشکار - سکولاریسم آشکار
- ۴) سکولاریسم آشکار - سکولاریسم پنهان - سکولاریسم پنهان

۳۲- کدام یک از گزینه‌های زیر درست نیست؟

- ۱) در فرهنگ دینی و دنیوی، آبادی دنیا هدف مستقلی نیست.
- ۲) اگر افرادی که در بستر فرهنگ دینی زندگی می‌کنند، دنیا را هدف برتر خود قرار دهند، باید از آشکار کردن آن بپرهیزند و رفتار دنیوی خود را در پوشش‌های معنوی پنهان کنند.
- ۳) در جهان سکولار، دین‌داران، هنجارها و رفتارهای دینی را با تفاسیر دنیوی تفسیر می‌کنند.
- ۴) توجه به دنیا و زندگی دنیوی از دیرباز در انواع فرهنگ‌های بشری موجود بوده است.

۳۳- کدام گزینه عبارات زیر را نشان می‌دهد؟ (به ترتیب)

- الف) به معنای معرفت‌شناسی پذیرفته شده در فرهنگ غرب است.
- ب) نتیجه‌ی منطقی سکولاریسم
- ج) بر مبنای اندیشه‌ی اومانستی پایه‌ریزی شده است.
- د) افول تجربه‌گرایی در پایان قرن بیستم

- ۱) روشنگری عام - امپریالیسم - پروتستانتیسم - بحران معرفت‌شناختی
- ۲) روشنگری خاص - اومانیسم - حقوق بشر - بحران معرفت‌شناختی
- ۳) روشنگری عام - اومانیسم - حقوق بشر - بحران انسان‌شناختی
- ۴) روشنگری خاص - امپریالیسم - پروتستانتیسم - بحران انسان‌شناختی

۳۴- کدام گزینه در رابطه با هنر مدرن و قرون وسطی صحیح است؟

- ۱) هنر قرون وسطی بر بعد معنوی و دنیوی انسان تأکید داشت.
- ۲) هنر مدرن بر بعد جسمانی و این جهانی وجود انسان توجه داشت.
- ۳) در هنر مدرن چهره‌ی اسوه‌های انسانی در حاله‌ای از قداست ترسیم می‌شد.
- ۴) توجه به معنویات در ابعاد مختلف هنر قرون وسطی به دلیل ظهور و بروز اومانیسم است.

۳۵- کدام گزینه در ارتباط با عصر خلافت از مراحل گسترش فرهنگ اسلامی نادرست است؟

- ۱) ارزش‌ها، هنجارها و رفتارهای جاهلی در عصر نبوی تا فتح مکه در مقاومت آشکار با اسلام بود و پس از آن در پوشش نفاق خزید.
- ۲) فرهنگ اسلامی به دلیل قدرت و غنای خود، گروه‌های مهاجم را درون خود هضم کرد.
- ۳) گروه‌های مهاجم بیگانه در برخورد با فرهنگ اسلامی برای استمرار و بقای خود در ظاهر از مفاهیم و ارزش‌های دینی استفاده کردند.
- ۴) ظرفیت‌های فرهنگ اسلامی و ارزش‌های اقتصادی و سیاسی با غلبه‌ی سلجوقیان و عثمانیان نمی‌توانست به‌طور کامل آشکار شود.

۳۶- کدام گزینه در رابطه با استعمار نو ناصحیح است؟

- ۱) در استعمار نو استعمارگران پنهان و مجریان آن‌ها آشکارند.
- ۲) استعمار نو پس از شکل‌گیری جنبش‌های استقلال‌طلبانه کشورهای مستعمره طی قرن بیستم به وجود آمد.
- ۳) در استعمار نو دولت‌های استعمارگر برای به قدرت رساندن نیروهای وابسته از کودتای نظامی استفاده می‌کنند.
- ۴) در استعمار هر کشور استعمارگر با تکیه بر قدرت نظامی خود کنترل سیاست و بازار کشورهای دیگر را در اختیار می‌گیرد.

۳۷- کدام گزینه نادرست است؟

- ۱) فرهنگی که عقاید، ارزش‌ها، هنجارها و رفتارهای آن مطابق نیاز فطری انسان باشد، فرهنگ حق است.
- ۲) گونه‌ی دوم فرهنگ سعادت همه انسان‌ها را هدف قرار داده است.
- ۳) مدینه فاسقه فارابی همسو با حق نیست ولی هنجارهای آن حق است.
- ۴) عقاید و ارزش‌های گونه‌ی نخست فرهنگ ناظر به قوم و منطقه خاصی است.

۳۸- به ترتیب کدام گزینه عبارات زیر را کامل می‌کند؟

- الف) فرهنگ‌های جبرگرا منکر نقش انسان‌ها در تعیین سرنوشتشان می‌شوند و ...
- ب) فرهنگ جهانی باید روح تعهد و مسئولیت را در انسان‌ها ایجاد کند تا ...
- ج) بشر هنگامی دچار بحران‌های روحی و روانی می‌شود که ویژگی ... نداشته باشد.
- ۱) انسان‌ها را به موجوداتی سلطه‌گر تبدیل می‌کند - زمینه گسترش هنجارها و ارزش‌های جهان شمول را فراهم کند - عقلانیت
 - ۲) انسان‌ها را به موجوداتی منفعل تبدیل می‌کند - زمینه گسترش عقاید و ارزش‌های جهان شمول را فراهم کند - عقلانیت
 - ۳) انسان‌ها را به موجوداتی منفعل تبدیل می‌کند - زمینه گسترش عقاید و ارزش‌های جهان شمول را فراهم کند - معنویت
 - ۴) انسان‌ها را به موجوداتی سلطه‌گر تبدیل می‌کند - زمینه گسترش هنجارها و ارزش‌های جهان شمول را فراهم کند - معنویت

۳۹- به ترتیب صحیح و غلط بودن هر یک از عبارات زیر در کدام گزینه درست بیان شده است؟

- الف) بخش فردی جهان انسانی، زندگی اجتماعی انسان‌ها را هم دربرمی‌گیرد.
- ب) از بخش اجتماعی جهان انسانی به جهان فرهنگی هم یاد می‌کنند.
- ج) بین دو بخش ذهنی و فرهنگی جهان انسانی تناسب و هماهنگی وجود ندارد.
- د) برخی جهان تکوینی را در مقابل جهان انسانی قرار می‌دهند.

- ۱) ص - غ - غ - ص
- ۲) ص - ص - غ - ص
- ۳) غ - غ - ص - ص
- ۴) غ - ص - غ - ص

۴۰- کدام گزینه در رابطه با جهان تکوینی درست است؟

- ۱) جهان طبیعت بخشی از جهان تکوینی و جهان انسانی است.
- ۲) جهان طبیعت به دو بخش طبیعی و فرهنگی تقسیم می‌شود.
- ۳) گروهی جهان تکوینی را محدود به جهان اجتماعی می‌کنند.
- ۴) دیدگاهی که جهان طبیعت را برتر و مهم‌تر می‌داند بین علوم انسانی و علوم طبیعت تفاوتی قائل نیستند.

صفحه ۱ تا ۳۱

فلسفه

- ۴۱- احتمالاً سقراط به علت ... مایل نبود او را سوفیست بخوانند لذا خود را ... به معنای ... نامید.
- (۱) تواضع و فروتنی - فیلسوفی - دانشمند
(۲) تواضع و فروتنی - فیلسوفوس - دوستدار دانش
(۳) هم‌ردیف نشدن با سوفیست‌ها - فیلسوفوس - دوستدار دانش
(۴) هم‌ردیف نشدن با سوفیست‌ها - فیلسوفی - دانشمند
- ۴۲- سؤال‌های «چرا من در این دنیا زندگی می‌کنم؟» و «مبدأ هستی کجاست؟» به ترتیب سؤالاتی ... و ... می‌باشد و انسان برای ادامه ... خود نیازمند آن‌هاست.
- (۱) فلسفی - بنیادی - زندگی روزمره
(۲) علمی - علمی - حیات معنوی
(۳) بنیادی - علمی - زندگی روزمره
(۴) بنیادی - بنیادی - حیات معنوی
- ۴۳- تلاش دانشمندان برای دست‌یابی به این قانون که «فلزات بر اثر حرارت منبسط می‌شوند» بیانگر اصل ... است و وجود این خاصیت در همه فلزات نشانگر اصل ... می‌باشد.
- (۱) قابل شناخت بودن طبیعت - علیت
(۲) واقعیت داشتن جهان - علیت
(۳) درستی روش تجربه و آزمایش - یکنواخت عمل کردن طبیعت
(۴) یکنواخت عمل کردن طبیعت - واقعیت داشتن جهان
- ۴۴- تحقق و اعتبار هر علمی به وجود ... آن علم است و اگر این اصول برای علوم طبیعی مفروض نگردد این علوم ...
- (۱) اصول فلسفی - در کار خود چندان موفق نیستند.
(۲) اصول تجربی - نمی‌توانند کار خود را آغاز کنند.
(۳) اصول فلسفی - موجودیت پیدا نمی‌کنند.
(۴) اصول تجربی - نمی‌توانند به یقین برسند.
- ۴۵- از نظر روان‌شناسی رفتارگرا، شناخت ... است و از نظر روان‌شناسی گشتالت، شناخت ... می‌باشد.
- (۱) فقط از طریق حس و تجربه به دست آمده - قابل پیش‌بینی و برنامه‌ریزی
(۲) نوعی رفتار است که بازتاب عوامل مؤثر محیطی - از کل به جزء
(۳) قابل پیش‌بینی و برنامه‌ریزی - از جزء به کل
(۴) امری فعالانه - مجموعه‌های متداخل به صورت کل یا واحد
- ۴۶- مسائل مهم فلسفی «کثرت» و «وحدت» به ترتیب چه پیامدهایی در پی دارند؟
- (۱) تمیز موجودات از یکدیگر - تبیین خصوصیات ظاهری اشیا
(۲) تشخیص همانندی و مشابهت موجودات - تبیین خصوصیات مشترک اشیا
(۳) تمیز موجودات از یکدیگر - تشخیص مشابهت‌ها و دسته‌بندی موجودات
(۴) تشخیص همانندی و مشابهت موجودات - تمیز موجودات از یکدیگر
- ۴۷- براساس نظریات مکتب فلسفی مارکسیسم، نمی‌توان گفت:
- (۱) شرایط یکسان، آرمان‌های یکسانی را در انسان‌ها شکل می‌دهند.
(۲) انسان‌ها در دوره‌های تاریخی مختلف، ارزش‌های مختلفی داشته‌اند.
(۳) اندیشیدن و ارزیابی، در پیدایش آرمان‌ها و حرکت به سوی آن‌ها مؤثر است.
(۴) سازنده‌ی عقاید و افکار افراد، جوامعی هستند که افراد در آن به‌سر می‌برند.
- ۴۸- مباحث «اراده‌ی انسانی»، «نسبت انسان با پایگاه طبقاتی او» و «حکومت بر مردم» به ترتیب پیوند کدام‌یک از شاخه‌های علوم انسانی با فلسفه را نشان می‌دهد؟
- (۱) روان‌شناسی - جامعه‌شناسی - اخلاق
(۲) فلسفه - سیاست - جامعه‌شناسی
(۳) اخلاق - سیاست - جامعه‌شناسی
(۴) جامعه‌شناسی - جامعه‌شناسی - سیاست
- ۴۹- نگاه به «هستی» و «چیستی» موجودات به ترتیب، یک نگاه ... و ... است و کوشش مبتنی بر فهم علت حقیقی حوادث، ... نامیده می‌شود.
- (۱) علمی - فلسفی - فلسفه
(۲) فلسفی - علمی - فلسفه
(۳) فلسفی - علمی - ماوراءالطبیعه
(۴) علمی - فلسفی - ماوراءالطبیعه
- ۵۰- کدام گزینه درباره‌ی مسائل فلسفه اولی درست است؟
- (۱) بحث حرکت و تغییر منحصرأ در مابعدالطبیعه بررسی می‌شود؛ زیرا به هستی باز می‌گردد.
(۲) وحدت و کثرت از مسائل مابعدالطبیعه است؛ زیرا در میان همه‌ی موجودات مشاهده می‌شود.
(۳) جای بحث علت و معلول، فلسفه اولی است؛ چه به اصل هستی بازگردد و چه به خصوصیات آن.
(۴) انسان بودن یا اسب بودن، به وجود این دو مربوط می‌شود که از مسائل فلسفه اولی است.

صفحه ۸ تا ۶۵

روان شناسی

۵۱- هر یک از موارد زیر به کدام یک از ویژگی‌های رشد در دوره نوجوانی مربوط می‌شود؟ (به ترتیب)

- به دلیل تغییرات فیزیولوژیکی و هورمونی در دوره نوجوانی، تحریک پذیری نوجوانان افزایش می‌یابد و حالات هیجانی آنان به سرعت تغییر می‌کند.
- سرعت تفکر در دوره نوجوانی افزایش می‌یابد؛ در نتیجه، در یک لحظه اطلاعات بیشتری در حافظه آن‌ها نگه داشته می‌شود.
- به اعتقاد گروهی از روان‌شناسان، شکل‌گیری هویت، به عنوان پیشرفت مهم شخصیت نوجوان، گامی مهم در مسیر تبدیل شدن به بزرگسال ثمربخش است.

- (۱) هیجانی - شناختی - اجتماعی
- (۲) جسمانی و بلوغ جنسی - شناختی - اجتماعی
- (۳) هیجانی - اجتماعی - شناختی
- (۴) جسمانی و بلوغ جنسی - هیجانی - شناختی

۵۲- منظور از رشد جنسی ... ، و در دوره نوجوانی اندام‌های داخلی بدن نیز رشد قابل توجهی دارند؛ به طوری که اندازه و ظرفیت شش ... و اندازه قلب ... قبل می‌شود.

- (۱) وقوع تغییرات مربوطه در اغلب اجزای بدن است - سه برابر - دو برابر
- (۲) وقوع تغییرات مربوطه در اغلب اجزای بدن است - دو برابر - سه برابر
- (۳) وقوع تغییرات مربوطه به جنس است - سه برابر - دو برابر
- (۴) وقوع تغییرات مربوطه به جنس است - دو برابر - سه برابر

۵۳- کدام گزینه در ارتباط با «رشد شناختی در دوره نوجوانی» نادرست است؟

- (۱) توجه نوجوانان، در مقایسه با کودکان، گزینشی‌تر است؛ به این معنا که بر اطلاعات مرتبط متمرکز می‌شوند و با ضرورت‌های تکلیف‌موردنظر، بهتر سازگار می‌شود.
- (۲) نوجوانان فرضیه‌سازی می‌کنند و در پیش‌بینی یک موقعیت، از تفکر احتمال‌گرا بهره می‌برند؛ در حالی که مبنای استدلال در دوره کودکی، واقعیت‌های ملموس و بیرونی است.
- (۳) نوجوانان به دنبال چگونگی تقویت حافظه خود هستند؛ به عبارت دیگر می‌خواهند چگونگی به حافظه سپردن اطلاعات را فرا بگیرند، به این نوع مهارت‌آموزی بازدارنده یا منع می‌گویند.
- (۴) نوجوانان، در مقایسه با کودکان، رشد فزاینده‌ای در توانایی‌های شناختی دارند، اما در نحوه به کارگیری این توانایی‌ها، پختگی لازم را ندارند.

۵۴- با توجه به جمله «کودکان مفید بودن کالا را به اندازه و رنگ آن نسبت می‌دهند» کدام یک از موارد زیر صحیح است؟

- (۱) کودکان به استدلال‌ها، قضاوت‌ها و تصمیم‌هایشان اشراف ندارند.
- (۲) کودکان قادر به نظارت، ارزیابی و تغییر جهت تفکر لحظه و به لحظه خود نیستند.
- (۳) مبنای استدلال در دوران کودکی، واقعیت‌های ملموس و غیرعینی است.
- (۴) کودکان بر اساس پردازش ادراکی، یعنی ویژگی‌های حسی و فیزیکی عمل می‌کنند.

۵۵- کدام یک از گزینه‌های زیر توصیف دقیق و علمی محسوب می‌شود؟

- (۱) سخنور یعنی کسی که حافظه عالی دارد.
- (۲) فردی سخت‌کوش است که زیاد فعالیت می‌کند.
- (۳) تیزهوش کسی است که نمره‌اش در امتحان تیزهوشان بالای ۱۰۰ می‌شود.
- (۴) نور زیاد برای بینایی ضرر دارد.

۵۶- نیمکره چپ در ... و ... نقش مهمی دارد. عملکرد هیپوتالاموس و بصل‌النخاع به ترتیب ... و ... می‌باشد.

- (۱) زبان‌آموزی و حرکت - انگیزش - بلع و هضم
- (۲) زبان‌آموزی و حرکت - تغذیه - بلع و هضم
- (۳) زبان‌آموزی و گنجینه دانش - فرار کردن - حافظه
- (۴) زبان‌آموزی و دانش معنایی - تغذیه - کنترل فعالیت‌های قلبی

۵۷- غلط یا صحیح بودن جملات زیر به ترتیب در کدام گزینه آمده است؟

- (الف) قطعه پیشانی با پردازش اطلاعات بینایی و فرایندهای عالی مانند تفکر سروکار دارد.
- (ب) مصاحبه‌ها باید دقیق و معتبر باشد و به صورت‌های مختلف نمره‌گذاری شوند. از نتایج مصاحبه‌ها باید با احتیاط استفاده کرد.
- (ج) استفاده از پرسش‌نامه‌ها، چگونگی اجرا و تغییر آن باید به همراه سایر روش‌ها باشد.

- (۱) غ - غ - غ
- (۲) غ - ص - غ
- (۳) ص - غ - ص
- (۴) ص - غ - غ

۵۸- کدام یک از گزینه‌های زیر صحیح است؟

- (۱) در روان‌شناسی رشد فقط خصوصیات دوره کودکی بررسی می‌شود.
- (۲) رشد هیجانی در دوره کودکی فرایند پیچیده‌ای است که تنها مستلزم آگاهی از هیجانات خود کودک است.
- (۳) رشد اجتماعی کودکان نسبت به حیوانات به دلیل آگاهی بیشتر و برقراری تعامل با محیط بازتر و متنوع‌تر، رشدیافته‌تر است.
- (۴) در تبیین فرایند رشد اخلاقی می‌توان گفت که کودکان در ابتدا هیچ تصویری از کار خوب یا بد ندارند.

۵۹- دامنه سنی دوره زندگی «پیری، میان‌سالی و کودکان نوپا» به ترتیب در کدام گزینه به درستی بیان شده است؟

- (۱) ۶۰ سال به بالا - ۴۵ تا ۶۰ سالگی - ۱ تا ۲ سالگی
- (۲) ۶۵ سال به بالا - ۴۵ تا ۶۵ سالگی - ۱ تا ۲ سالگی
- (۳) ۶۵ سال به بالا - ۴۰ تا ۶۵ سالگی - ۱ تا ۳ سالگی
- (۴) ۶۰ سال به بالا - ۴۰ تا ۶۵ سالگی - ۱ تا ۳ سالگی

۶۰- آخرین مفهوم در تعریف روش علمی ... است که دانشمند از طریق آن به دنبال ابهام‌زدایی و روشن‌سازی است. از طرفی دیگر دانشمند با ...

موقعیت ناشناخته را خلق می‌کند. به واسطه ... موقعیت ناشناخته روشن می‌شود.

- (۱) موقعیت نامعین - روش علمی - روش تجربی
- (۲) موقعیت ناشناخته - طرح مسئله - روش علمی
- (۳) موقعیت نامعین - طرح مسئله - روش علمی
- (۴) موقعیت ناشناخته - روش علمی - روش تجربی

پاسخ غیر حضوری

دوره می متوسطی دوم

(پایه یازدهم انسانی)

۳ آذرماه ۹۶

بنیاد علمی آموزشی قلمچی (وقف امام)

دفتر مرکزی: خیابان انقلاب بین صبا و فلسطين بلاک ۹۲۳ - تلفن چهار رقمی ۶۴۶۳-۰۲۱-۰۱۵۱۶۵

«تمام داریها و درآمدهای بنیاد علمی آموزشی قلمچی وقف امام است بر گسترش دانش و آموزش»

علوم و فنون ادبی (۲)

۱- گزینه‌ی «۲»

(صفحه‌ی ۱۲ و ۱۳)

هنگامی که مغولان به ایران حمله کردند، خراسان کانون فرهنگی ایران بود. کمال‌الدین اسماعیل، مداح جلال‌الدین خوارزمشاه بود که به دست مغولان در اصفهان کشته شد.

۲- گزینه‌ی «۱»

(صفحه‌ی ۱۷)

عبارت صورت سؤال عبید زاکانی را معرفی می‌کند.

۳- گزینه‌ی «۱»

(صفحه‌ی ۱۵)

نام نویسنده «کتاب مرصاد العباد من المبدأ إلى المعاد»، نجم‌الدین رازی معروف به نجم دایه است. نثر کتاب گاهی ساده و گاهی دارای سجع و موازنه است. نجم‌الدین رازی، این کتاب را در بیان سلوک دین و تربیت نفس انسانی نوشت.

۴- گزینه‌ی «۱»

(صفحه‌ی ۱۵ و ۱۷)

در غزل حافظ، فرهنگ گذشته ایران با همه کمال ایرانی - اسلامی خود رخ می‌نماید و شعرش به قول خود او «همه بیت‌الغزل معرفت» است.

کتاب تاریخ جهان‌گشا در شرح ظهور چنگیز، احوال و فتوحات او، تاریخ خوارزمشاهیان، فتح قلعه‌های اسماعیلیه و حکومت جانشینان حسن صباح نوشته شده است. این کتاب اثر عظاملک جوینی است.

۵- گزینه‌ی «۲»

(صفحه‌ی ۱۸ و ۱۹)

در عهد تیموریان، علاوه بر گسترش هنرهای چون مینیاتور، معماری و تذهیب، تاریخ‌نویسی نیز به همان اسلوب ساده رواج یافت و ادبیات رونقی تازه گرفت و کسانی مانند جامی و دولت‌شاه کتاب‌های ارزشمندی نوشتند؛ هر چند این رونق، بنیادی نبود و کتاب‌های تحقیقی این دوره عمدتاً سطحی و ادبیات دوره نیز تقلیدی و فاقد نوآوری بود.

۶- گزینه‌ی «۱»

(صفحه‌ی ۲۲)

خوانش درست مصراع را گزینه «۱» نشان می‌دهد:

کی شیخ ر / ات زن گی زد / خاطر ک / خ زین با شد

۷- گزینه‌ی «۴»

(صفحه‌ی ۳۱ و ۳۲)

تشبیه فشرده به صورت ترکیبی: سلسله مو و دام بلا

تشبیه فشرده به صورت غیر ترکیبی: سلسله موی دوست (مشبهه) / حلقه دام بلا

(مشبهه به)

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: «برده پندار» تشبیه فشرده به صورت ترکیب اضافی است.

گزینه «۲»: «تیر بلا» تشبیه فشرده به صورت ترکیب اضافی است.

۸- گزینه‌ی «۳»

(صفحه‌ی ۲۹ و ۳۰)

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: [من] (مشبهه) / قمری ریخته بال (مشبهه به): تشبیه فشرده به صورت غیر ترکیبی

گزینه «۲»: «گرد غم»: تشبیه فشرده به صورت ترکیب اضافی

گزینه «۴»: «چراغ حیات»: تشبیه فشرده به صورت ترکیب اضافی

۹- گزینه‌ی «۲»

(صفحه‌ی ۳۱ و ۳۲)

تحقیق و تتبع در بین علما و ادیبان سستی یافت: ویژگی فکری / زبان عربی در تمام ممالک اسلامی و حتی در میان خود اعراب دچار انحطاط شد: ویژگی ادبی / به علت کشتن یا متواری ساختن فضلا و نابودی کتابخانه‌ها، از صحت و اتقان مطالب کاسته شد: ویژگی فکری / در ساخت دستوری جملات نثر سستی و ضعف به وجود آمد: ویژگی زبانی

۱۰- گزینه‌ی «۱»

(صفحه‌ی ۳۰ و ۳۱)

قدیمی‌ترین تاریخ نوشته شده درباره تیمور «ظفرنامه شامی» است.

نویسنده کتاب «حاکمة اللغتين» امیرعلی شیر نوایی است.

تاریخ (۲)

۱۱- گزینه‌ى «۴»

(صفحه‌ى ۱۷ و ۱۸)

الف) از اواخر قرن سوم هجرى تاریخ‌نگارى ترکیبى متداول شد.
ب) از مهم‌ترین ویژگی تاریخ‌نگارى روایی این بود که تاریخ‌نگاران هیچ‌گونه دخل و تصرفى در روایت‌ها نمى‌کردند و عیناً آن‌ها را ذکر مى‌کردند.
پ) از برجسته‌ترین آثارى که به شیوه تاریخ‌نگارى تحلیلى، تألیف شده است، مى‌توان به کتاب تجارب الامم ابوعلى مسکویه (متوفای ۴۲۱ ق)، تاریخ بیهقى و مروج الذهب مسعودى اشاره کرد.

۱۲- گزینه‌ى «۲»

(صفحه‌ى ۶)

انگیزه اصلی نویسندگان تاریخ‌های محلى، ثبت و ضبط رویدادهای تاریخی، بیان ویژگی‌های جغرافیایی و اقتصادى و نگارش زندگى‌نامه مفاخر و مشاهیر محلى بوده است.

۱۳- گزینه‌ى «۳»

(صفحه‌ى ۲۱ و ۲۹)

وابستگی شدید اعراب به قبیله خود، موجب به‌وجود آمدن تعصب یا عصبیت قبیله‌ای شده بود. با رحلت ابوطالب، جسارت و آزار سران قریش نسبت به رسول خدا بیشتر شد. آن حضرت، خود اشاره کرده است که «قریشیان مرا آزار نتوانستند کرد تا ابوطالب بمرد». با تشدید آزار مشرکان، گسترش دعوت اسلامى در مکه با موانع اساسى روبه‌رو شد. در چنین شرایطى بود که اندیشه هجرت از مکه به ذهن پیامبر و مسلمانان راه یافت.

۱۴- گزینه‌ى «۱»

(صفحه‌ى ۳۷)

در نتیجه تداوم سیاست تعقیب کاروان‌های تجارى قریش توسط مسلمانان، سرانجام در سال دوم هجرت جنگ بزرگى میان سپاه اسلام و لشکریان مشرک در جایی موسوم به بدر صورت گرفت.
مشرکان در غزه احد به موفقیتى نسبی دست یافتند، اما در جنگ خندق یا احزاب با وجود اینکه تمام نیرو و امکانات مادی و معنوى خود را بسیج کرده بودند، ناکام ماندند.

۱۵- گزینه‌ى «۱»

(صفحه‌ى ۴۲)

هنگامى که على (ع) و بنى‌هاشم مشغول برگزاری مراسم تدفین پیامبر بودند، گروهى از انصار در مکانى موسوم به سقیفه بنی‌ساعده در مدینه گرد هم آمدند تا درباره تعیین جانشین رسول خدا تصمیم بگیرند. ابوبکر بن ابى‌قحافه، عمر بن خطاب و ابوعبیده جراح از گروه مهاجران به سرعت خود را به آن جمع رساندند.

۱۶- گزینه‌ى «۳»

(صفحه‌ى ۴۷ و ۴۹)

الف) ابوبکر، در اواخر خلافت خود، چندین دسته سپاه را به سوى منطقه شام فرستاد.
ب) نحوه توزیع عطایا توسط خلیفه دوم (عمر) اگر چه بر پایه مساوات نبود، اما ساده‌زیستى و سخت‌گیرى ایشان نسبت به کارگزاران خلافت و بزرگان قریش، از ثروت‌اندوزى و تجمل‌گرایی آنان جلوگیری کرد.
پ) در دوران خلیفه سوم (عثمان) بذل و بخشش‌های فراوانى از بیت‌المال مسلمانان به افراد مختلف، به خصوص خاندان بنی‌امیه صورت گرفت.

۱۷- گزینه‌ى «۴»

(صفحه‌ى ۴۹ و ۵۱)

تشریح عبارت نادرست:

از نظر سیاسى، اعراب مسلمان در فاصله کم‌تر از ۲۰ سال، دو قدرت بزرگ جهان آن روز، یعنی حکومت ساسانیان و امپراتورى روم شرقى را شکست دادند.

۱۸- گزینه‌ى «۲»

(صفحه‌ى ۵۱)

با فتح مصر (سال ۲۰ ق)، سلطه و نفوذ سیاسى - نظامى امپراتورى روم شرقى در آن سرزمین از بین رفت، شام از خطر هجوم رومیان تا حدودى در امان ماند و زمینه برای پیشروى مسلمانان در دیگر مناطق آفریقا، مهیا شد.

۱۹- گزینه‌ى «۱»

(صفحه‌ى ۳۷ و ۳۸)

عبدالله بن ابى در غزه‌های احد و تبوک، به همراه یارانش از سپاه اسلام جدا شد و در جنگ شرکت نکرد.

۲۰- گزینه‌ى «۴»

(صفحه‌ى ۴۴ و ۴۵)

تشریح گزینه نادرست:

گزینه «۴»: ابوبکر پس از استقرار بر مسند خلافت، سپاهی را گردآورد و به مقابله با شورش‌ها و نافرمانی‌ها فرستاد. این سپاه علاوه بر شکست مرتدان و پیامبران دروغین، معترضان به خلافت ابوبکر را نیز به شدت سرکوب کرد.

جغرافیای (۲)

۲۱- گزینه‌ی ۲»

(صفحه‌ی ۳۸ و ۴۱)
در هوازدگی زیستی، باکتری‌های تجزیه‌کننده یا تنفس گیاهان در سنگ‌ها تغییرات شیمیایی ایجاد می‌کنند و ۲۹ درصد کره زمین را پوسته تشکیل می‌دهد.

۲۲- گزینه‌ی ۲»

(صفحه‌ی ۲۲)
تابش خورشید روی عناصر آب و هوایی چون دما، فشار و رطوبت و بارش تأثیر می‌گذارد و بیش‌ترین تغییرات آب و هوایی در لایه زیرین آن، یعنی وردسپهر (تروپوسفر) به‌وجود می‌آید.

۲۳- گزینه‌ی ۴»

(صفحه‌ی ۳۸ و ۳۹)
دشت‌ها بیش از یک سوم سطح زمین را پوشانده‌اند و نواحی عمده سکونت، زندگی و فعالیت انسان‌ها را تشکیل می‌دهند.

۲۴- گزینه‌ی ۱»

(صفحه‌ی ۲۷)
بارندگی جبهه‌ای بیشتر در محل جبهه‌ها به‌وجود می‌آید، جایی که توده‌های هوا با یکدیگر برخورد می‌کنند.
بارندگی همرفتی در این نوع بارندگی، توده هوا از هوای مجاور خود گرم‌تر می‌شود. بارش‌های بهاری از این نوع‌اند.

۲۵- گزینه‌ی ۴»

(صفحه‌ی ۲۸)
علامت آب و هوای D مربوط به آب و هوای سرد و مناسب برای جنگل‌های مخروطی سردسیری است و علامت آب و هوای C مربوط به آب و هوای معتدل و مناسب برای جنگل‌های خزان‌دار است.

۲۶- گزینه‌ی ۱»

(صفحه‌ی ۵)
جغرافی‌دانان براساس ترکیب ویژگی‌های عمده بارش از قبیل میانگین بارندگی سالانه، توزیع فصلی بارش و بالاترین میزان بارش روزانه، ایران را به شش ناحیه بارشی تقسیم کرده است.

۲۷- گزینه‌ی ۳»

(ترکیبی)
تشریح گزینه‌های نادرست:
گزینه «۱»: سرعت هوازدگی در سنگ‌ها متفاوت است و به عواملی چون جنس سنگ‌ها، نوع آب و هوا و زمان بستگی دارد. برای مثال، سنگ‌های گرانیتی از سنگ‌های مرمرین یا کلسیتی مقاوم‌ترند و آب و هوای گرم و مرطوب سرعت و شدت هوازدگی را افزایش می‌دهد.

گزینه «۲»: اشکال کارستی موجود در غارهای طبیعی و چشمه‌های آهکی بوجود آمده مربوط به فرسایش انحلالی آب‌ها می‌باشد.
گزینه «۴»: علت نام‌گذاری دره‌ها به V شکل، این است که دامنه‌های تنگ و پرشیب دارند.

۲۸- گزینه‌ی ۲»

(صفحه‌ی ۱۵ و ۱۸)
ساوان یک ناحیه انتقالی بین جنگل‌های بارانی استوایی و صحرای بزرگ افریقا است. این نواحی (شهرها، استان‌ها و کشورها) با مرزهای قراردادی از نواحی مجاور، متمایز می‌شوند.

۲۹- گزینه‌ی ۴»

(صفحه‌ی ۱۶)
در اثر فعالیت‌های انسانی یا عوامل طبیعی، ممکن است ویژگی‌های خاص یک ناحیه از بین برود و وسعت آن کم یا زیاد شود؛ برای مثال مهاجرت روستاییان از یک ناحیه یا وقوع خشکسالی، وسعت یک ناحیه کشاورزی را کاهش می‌دهد یا ممکن است به کلی آن ناحیه را به ناحیه‌ای غیر کشاورزی تبدیل کند.

۳۰- گزینه‌ی ۱»

(صفحه‌ی ۳۲ و ۳۴)
علل ایجاد بیابان‌های گبی و تکله‌ماکان دوری از منابع رطوبت و شکل و جهت ناهمواری‌ها است و میزان بارندگی سالانه منطقه بسیار خشک (ناحیه نیمه‌بیابانی) ۱۰۰-۵۰ mm است.

جامعه‌شناسی (۲)

۳۱- گزینه‌ی ۴»

(صفحه‌ی ۳۸)
الف) نفی ابعاد غیرمادی جهان هستی: سکولاریسم آشکار
ب) علت پیدایش نهضت‌های جدید دینی: سکولاریسم پنهان
ج) رفتار فرعون و خدایان مصر: سکولاریسم پنهان

۳۲- گزینه‌ی ۱»

(صفحه‌ی ۳۸ و ۳۹)
در فرهنگ معنوی و دینی، آبادی دنیا هدف مستقلی نیست؛ بلکه خود وسیله‌ای است که در خدمت اهداف معنوی قرار می‌گیرد.

۳۳- گزینه‌ی ۲»

(صفحه‌های ۳۹، ۴۰، ۴۲ و ۴۳)
الف) روشنگری خاص ب) اومانیزم ج) حقوق بشر د) بحران معرفت‌شناختی

۳۴- گزینه‌ی ۲»

(صفحه‌ی ۴۰)
هنر قرون وسطا بر بعد معنوی و آسمانی انسان تأکید می‌ورزید و نقاشان، چهره اسوه‌های انسانی را در هاله‌ای از قداست ترسیم می‌کردند. اما هنر مدرن بر بعد جسمانی و زیبایی‌های بدنی تمرکز می‌کند.

۳۵- گزینه‌ی ۴»

(صفحه‌ی ۲۹)
غلبه قدرت‌هایی مانند سلجوقیان، خوارزمشاهیان، مغولان، عثمانی‌ها و غیره که در چارچوب فرهنگ قومی و قبیله‌ای رفتار می‌کردند نیز مانع از آن می‌شد که ظرفیت‌های فرهنگ اسلامی و ارزش‌های اجتماعی آن به طور کامل آشکار شود.

۳۶- گزینه‌ی ۴»

(صفحه‌ی ۲۴ و ۲۵)
در استعمار نو کشور استعمارگر با اتکا به قدرت اقتصادی خود و با استفاده از نهادها و سازمان‌های اقتصادی و سیاسی بین‌المللی و همچنین از طریق دولت‌های دست‌نشانده، کنترل بازار و سیاست‌های کشورهای دیگر را در اختیار می‌گیرد.

۳۷- گزینه‌ی ۳»

(صفحه‌ی ۱۲ و ۱۳)
فارابی جامعه‌ای را که عقاید و ارزش‌های آن حق باشد اما هنجارها و رفتارهای آن موافق و همسو با حق نباشد، مدینه فاسقه می‌نامد.

۳۸- گزینه‌ی ۳»

(صفحه‌ی ۱۴ تا ۱۶)
پاسخ عبارات بیان شده به ترتیب الف) فرهنگ‌های جبرگرا منکر نقش انسان‌ها در تعیین سرنوشتشان می‌باشند، قدرت مقاومت را از آدمیان می‌گیرند و آن‌ها را به موجوداتی منفعل تبدیل می‌کند و زمینه نفوذ سلطه‌گران را فراهم می‌آورند، ب) فرهنگ جهانی با دارا بودن ویژگی تعهد و مسئولیت می‌تواند زمینه گسترش عقاید و ارزش‌های جهان‌شمول را فراهم کند، ج) بشر هنگامی دچار بحران‌های روحی و روانی می‌شود که ویژگی معنویت را نداشته باشد.

۳۹- گزینه‌ی ۴»

(صفحه‌های ۴، ۵ و ۷)
تشریح عبارت‌های نادرست:
عبارت الف) بخش اجتماعی جهان انسانی زندگی اجتماعی انسان‌ها را دربرمی‌گیرد.
عبارت ج) بین دو بخش ذهنی و فرهنگی جهان انسانی تناسب و هماهنگی وجود دارد.

۴۰- گزینه‌ی ۴»

(صفحه‌ی ۶ و ۷)
تشریح گزینه‌های دیگر:
گزینه «۱»: جهان طبیعت بخشی از جهان تکوینی است.
گزینه «۲»: جهان تکوینی به دو بخش طبیعت و فوق طبیعت تقسیم می‌شود.
گزینه «۳»: گروهی که جهان تکوینی را محدود به طبیعت می‌کنند این جهان را در مقابل جهان انسانی قرار می‌دهند.

فلسفه

۴۱- گزینه‌ی «۳»

(صفحه‌ی ۳)

سقراط به علت تواضع و فروتنی (دلیل اصلی) و یا شاید (احتمالاً) برای «هم ردیف نشدن با سوفیست‌ها»، مایل نبود او را «سوفیست» بخوانند و از این‌رو خود را «فیلسوفوس» یعنی «دوستدار دانش» نامید.

۴۲- گزینه‌ی «۴»

(صفحه‌ی ۵)

سؤال‌هایی چون «چرا من در این دنیا زندگی می‌کنم؟» و «مبدأ هستی کجاست؟» سؤال‌های «فلسفی» و بنیادی هستند و تفکر فلسفی کوششی برای یافتن پاسخ‌های مناسب به این پرسش‌هاست. انسان برای ادامه «حیات معنوی» خود نیازمند این پرسش‌های بنیادی است که یافتن پاسخ آن‌ها محتاج «تفکر فلسفی» است.

۴۳- گزینه‌ی «۳»

(صفحه‌ی ۶)

تلاش دانشمندان برای کشف یک قانون بیانگر آن است که انسان به «روش تجربه و آزمایش» اعتماد دارد و این‌که همه فلزات بر اثر حرارت منبسط می‌شوند، نشانگر اصل «یکنواخت عمل کردن طبیعت» است.

۴۴- گزینه‌ی «۳»

(صفحه‌ی ۹)

اگر «مبانی فلسفی» علوم طبیعی برای علوم اثبات نشود، این علوم نمی‌توانند «موجودیت پیدا کنند» و کار خود را شروع نمایند؛ پس تحقق و اعتبار هر علمی به وجود این اصول است.

۴۵- گزینه‌ی «۲»

(صفحه‌ی ۱۳ تا ۱۶)

روان‌شناسی رفتارگرا برای شناختی ارزش قائل است که از طریق حس و تجربه به دست آمده باشد و مشاهده‌پذیر باشد، پس شناخت «حاصل بازتاب عوامل مؤثر محیطی است» و لذا قابل پیش‌بینی و برنامه‌ریزی است. در روان‌شناسی گشتالت، ادراک هم‌چون یک واحد سازمان‌یافته است که در آن ذهن، به مواد خام ادراکی، شکل و سازمان می‌بخشد و شناخت امری فعالانه است نه کورکورانه و انفعالی. در روان‌شناسی گشتالت، ابتدا «کل و سپس جزء»، مورد شناسایی قرار می‌گیرد.

۴۶- گزینه‌ی «۳»

(صفحه‌ی ۲۹)

اگر در میان موجودات کثرت در کار نبود، نمی‌توانستیم اشیا را از یک‌دیگر «تمیز دهیم» و اگر وحدت در کار نبود، نمی‌توانستیم میان اشیا «هماندنی و مشابهت تشخیص دهیم» و آن‌ها را برحسب همانندی‌هایشان دسته‌بندی کنیم و بر هر دسته نام واحدی بدهیم.

۴۷- گزینه‌ی «۳»

(صفحه‌ی ۱۷)

براساس مکتب مارکسیسم، سازنده و عامل حقیقی افکار و عقاید و رفتارهای یک انسان، شرایط زیستی، اقتصادی، فرهنگی و تاریخی هستند که او را احاطه کرده‌اند؛ بنابراین چنین دیدگاهی، اختیار و انتخاب، اندیشه و ارزیابی شخصی و ارادی، هیچ تأثیری در حرکات و رفتار انسان‌ها ندارد؛ زیرا شرایط، اندیشه‌ها را می‌سازند، نه اندیشه‌ها شرایط را.

۴۸- گزینه‌ی «۴»

(صفحه‌ی ۱۷ و ۱۸)

برخی از فیلسوفان معتقدند که انسان با روح غیرمادی و فطرت الهی خود، صاحب اراده‌ای آزاد است که می‌تواند خود را از قید و بند پایگاه طبقاتی خود رها سازد و این مباحث در ارتباط فلسفه با «جامعه‌شناسی» مطرح می‌شود. یکی از مباحثی که فلسفه و جامعه‌شناسی را به هم مرتبط می‌کند «نسبت انسان با پایگاه طبقاتی‌اش» است. این بحث «که حکومت بر مردم حق چه کسانی است؟» ارتباط فلسفه با علم سیاست را مطرح می‌کند.

۴۹- گزینه‌ی «۲»

(صفحه‌ی ۲۶)

«فلسفه» عبارت است از کوشش برای فهم علت حقیقی رویدادها و درک مبانی و اصولی که علوم تجربی و علوم انسانی بر آن‌ها استوار است. نگاه فلسفی، نگاهی ریشه‌یاب است. فیلسوف همواره می‌کوشد تا از ظاهر پدیده‌ها که در علوم مختلف مورد مطالعه و تحقیق قرار می‌گیرد، فراتر رود و آنچه را که در بن و باطن پدیده‌هاست، بشناسد. مابعدالطبیعه در پی احکام و قواعد «بودن و هستی داشتن» است و علوم مختلف هر یک از موجودات را از لحاظ صفت و خصوصیات معین یعنی «چیستی» آن‌ها بررسی می‌کنند.

۵۰- گزینه‌ی «۲»

(صفحه‌ی ۲۸ و ۲۹)

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه‌ی «۱»: نادرست است، زیرا حرکت وقتی به موجودات خاصی مربوط می‌شود در فیزیک و مکانیک که به علوم تجربی مربوط می‌شود بررسی می‌شود نه در فلسفه اولی.

گزینه‌ی «۴»: نادرست است؛ زیرا انسان بودن یا اسب بودن یک موجود به ماهیتش مربوط می‌شود نه به وجودش.

روان‌شناسی

۵۱- گزینه‌ی «۱»

(صفحه‌های ۵۶، ۵۷ و ۶۰)

- به دلیل تغییرات فیزیولوژیکی و هورمونی در دوره‌ی نوجوانی، تحریک‌پذیری نوجوانان افزایش می‌یابد و حالات هیجانی آنان به سرعت تغییر می‌کند.
- سرعت تفکر در دوره‌ی نوجوانی افزایش می‌یابد؛ در نتیجه، در یک لحظه اطلاعات بیش‌تری در حافظه‌ی آن‌ها نگه‌داشته می‌شود. این ویژگی رشد، مربوط به رشد شناختی نوجوان است.

- گروهی از روان‌شناسان رشد معتقدند که شکل‌گیری هویت، به عنوان پیشرفت مهم شخصیت نوجوان، گاهی مهم در مسیر تبدیل شدن به بزرگسال تمرینش است.

۵۲- گزینه‌ی «۳»

(صفحه‌ی ۵۴)

منظور از رشد جنسی، وقوع تغییرات مربوط به جنس است. از نظر فیزیولوژیکی، در دوره‌ی نوجوانی اندام‌های داخلی بدن نیز رشد قابل توجهی دارند به طوری که اندازه و ظرفیت شش، سه برابر و اندازه‌ی قلب دو برابر قبل می‌شود.

۵۳- گزینه‌ی «۳»

(صفحه‌ی ۵۵ و ۵۶)

نوجوانان به دنبال چگونگی تقویت حافظه‌ی خود هستند؛ به عبارت دیگر می‌خواهند چگونگی به حافظه سپردن اطلاعات را فرا بگیرند؛ به این نوع مهارت‌آموزی «فراحافظه» می‌گویند.

۵۴- گزینه‌ی «۴»

(صفحه‌ی ۵۶)

کودکان براساس پردازش ادراکی یعنی ویژگی‌های حسی و فیزیکی عمل می‌کنند. مثلاً مفید بودن یک کالا را به اندازه و رنگ آن نسبت می‌دهند.

۵۵- گزینه‌ی «۳»

(صفحه‌ی ۱۴)

منظور از توصیف بیان دقیق و روشن مفهوم موردنظر است. مثلاً در مثال مربوط به حافظه، آیا کسی که سخنور خوبی است، حافظه‌ی خوبی هم خواهد داشت؟ قطعاً سخنوری معادل داشتن حافظه‌ی عالی نیست.

۵۶- گزینه‌ی «۲»

(صفحه‌ی ۲۵)

نیمکره‌ی چپ در زبان‌آموزی و حرکت نقش مهمی دارد. هیپوتالاموس، رفتار مربوط به بقای نوع را تنظیم می‌کند؛ جنگیدن، تغذیه، فرار کردن و جفت‌گیری.
بصل‌النخاع دارای کارکردهای متعددی است که مهم‌ترین آن کنترل فعالیت‌های قلبی، تنفس، بلع و هضم است.

۵۷- گزینه‌ی «۱»

(صفحه‌های ۲۶، ۲۸ و ۲۹)

الف) قطعه‌ی پیشانی با پردازش حرکت و فرایندهای عالی مانند تفکر سروکار دارد.
ب) پرسش‌نامه‌ها باید دقیق و معتبر باشند و به صورت‌های مختلف نمره‌گذاری شوند. از نتایج پرسش‌نامه‌ها باید با احتیاط استفاده کرد.
ج) استفاده از آزمون‌ها، چگونگی اجرا و تغییر آن باید به همراه سایر روش‌ها باشد.

۵۸- گزینه‌ی «۴»

(صفحه‌های ۴۵، ۴۹، ۵۰ و ۵۱)

تشریح گزینه‌های نادرست:

گزینه «۱»: بسیاری بر این باورند که روان‌شناسی رشد، فقط خصوصیات دوره‌ی کودکی را بررسی می‌کند، در حالی که روان‌شناسی رشد، مطالعه‌ی علمی انسان از زمان انعقاد نطفه تا پایان زندگی اوست.

گزینه «۲»: رشد هیجانی در دوره‌ی کودکی، فرایندی پیچیده است که نه تنها مستلزم آگاهی از هیجانات خود کودک، بلکه مستلزم آگاهی از هیجانات اطرافیان اوست.
گزینه «۳»: رشد هیجانی در کودکان نسبت به حیوانات، به دلیل آگاهی بیشتر و برقراری تعامل با محیط بازتر، متنوع‌تر، رشد یافته‌تر است.

۵۹- گزینه‌ی «۳»

(صفحه‌ی ۴۴)

دامنه‌ی سنی دوره‌ی پیری ۶۵ سال به بالا، میان‌سالی (بزرگ‌سالی دوم) ۴۰ تا ۶۵ سالگی و کودکان نوپا ۱ تا ۳ سالگی می‌باشد.

۶۰- گزینه‌ی «۳»

(صفحه‌ی ۱۸)

آخرین مفهوم در تعریف روش علمی، موقعیت نامعین است. دانشمند به دنبال ابهام‌زدایی و روشن‌سازی است. دانشمند با طرح مسئله، موقعیت ناشناخته را خلق می‌کند. به واسطه‌ی روش علمی، موقعیت ناشناخته روشن می‌شود.